COĞRAFYA Sınıf-11

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU SANAYILEŞME SÜRECI: ALMANYA

ALMANYA'NIN İDARİ YAPISI

Almanya ya da resmî adıyla Almanya Federal Cumhuriyeti, Avrupa'nın merkezine oldukça yakın bir konumdadır. Nüfusu 2017 yılı itibarıyla 82 667 685 olarak tespit edilen ülke 16 eyaletten oluşmaktadır. Almanya; kuzeyde Danimarka, batıda Hollanda, Belçika, Lüksemburg ve Fransa, güneyde İsviçre ve Avusturya, doğuda ise Polonya ve Çekya ile komşudur. Ayrıca ülkenin kuzeyinde Kuzey Denizi ve Baltık Denizi yer almaktadır.

Almanya'nın dünya üzerindeki konumu

Almanya fiziki haritası

ALMANYA'NIN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ

Almanya, yeryüzü şekilleri bakımından çeşitlilik gösterir. Yaygın bir akarsu ağına sahip olan Almanya'da Ren Nehri'nin (1320 km) ülkeden geçen kesimleri ulaşım açısından oldukça elverişlidir. Almanya'da ılıman okyanusal ve karasal iklim şartları hâkimdir.

ALMANYA'NIN BEŞERİ ÖZELLİKLERİ

Almanya, yaklaşık 83 milyon nüfusuyla Rusya Federasyonu'ndan sonra Avrupa'nın en kalabalık ikinci ülkesidir. Diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Almanya'da da nüfus artış hızı düşük, genç nüfus oranı az, ortalama yaşam süresi uzundur. 2016 yılı verilerine göre ülke nüfusunun yaklaşık %76'sının şehirlerde yaşadığı tespit edilmiştir. Ülkenin en büyük şehri 3,6 milyona yaklaşan nüfusuyla Berlin'dir. Hamburg, Münih ve Köln ülkenin diğer önemli şehirleridir.

Almanya'da yaklaşık 17 milyon hektarlık alan tarıma ayrılmış olup tarımsal faaliyetler modern yöntemlerle yapılmaktadır. Almanya, doğadaki mevcut kaynaklar bakımından çok zengin değildir. Bu nedenle sanayi faaliyetleri açısından gerekli ham maddenin çoğunu dışarıdan almaktadır. Ancak sahip olduğu önemli kömür yatakları sayesinde sanayileşme sürecine ilk başlayan ülkelerdendir. Ülkede otomotiv, savunma, kimya ve elektronik sanayi kollarının yanı sıra ticaret, finans, eğitim, sağlık, turizm gibi hizmet sektörleri de gelişmiştir.

ALMANYA'DA SANAYİLEŞME SÜRECİ

Almanya'da sanayileşmenin ön hazırlıkları, XVIII. yüzyılın sonları ile XIX. yüzyılın başlarında gerçekleşmiştir. Ancak XIX. yüzyılın başlarında hâlâ bir tarım ülkesi olan Almanya'da nüfusun büyük çoğunluğu tarım sektöründe, geriye kalan kesim ise ticaret ve ev tipi üretim yapan işlerde çalışmaktaydı.

XVIII. yüzyılın sonlarından itibaren Ruhr Bölgesi'nde kok kömürleriyle ısıtılan fırınların yer aldığı fabrikalar kuruldu. Bu sayede bölgede bulunan demir madenlerinin işlenmesiyle demir-çelik üretiminde artış sağlandı. Almanya'da tekstil sektörü İngiltere'ye oranla daha yavaş gelişmekteydi. Bu durum, Almanya'nın demir yolu sistemi ile makine üretiminin gelişmesine daha fazla önem vermesinden kaynaklanmaktaydı.

Buharlı makinelerin kullanılması, demirin çıkarılıp işlenmesi tekstil sektöründe büyük kolaylıklar sağlamıştır. Bu sayede fabrika sayısı ve fabrikalarda çalışan nüfusta önemli artış olmuştur. Ren Nehri üzerinde gemilerle ticaret yapan Almanya, ürettiği ürünleri buharlı gemiler sayesinde daha geniş alanlara pazarlama imkânına kavuşmuştur.

1835 yılında Nürnberg ve Furth arasında ilk demir yolu hattı açıldı. Böylece Almanya'da sanayileşme sürecinde önemli bir adım atılmış oldu. İlerleyen süreçte kendi lokomotiflerini üretmeye başladı. Berlin ve Münih'in lokomotif üretim merkezi hâline geldiği ülkede sanayileşmiş bölgeler demir yolu ağlarıyla birbirine bağlandı. Böylece kömür ve demir madenlerinin sanayi tesislerine hızlı ve kolay bir şekilde taşınması sağlanmış oldu.

1871 yılında Almanya İmparatorluğu'nun kurulmasıyla sanayinin belirgin bir şekilde büyüdüğü görülmektedir. Bu dönemden sonra ağır sanayinin gelişmesiyle çelik üretiminde artış kaydedildi. Buna bağlı olarak otomotiv, gemi ve silah üretiminde artış sağlandı.

I ve II. Dünya savaşlarından sonra uygulanan ekonomik ve politik hamleler sayesinde ülke ekonomisi eski gücüne kavuşmaya başladı. 3 Ekim 1990 tarihinde Doğu ve Batı Almanya'nın birleşmesiyle sınırları ve ekonomisi büyüyen ülke; Avrupa'nın üretim, ulaşım ve iletişim merkezi hâline geldi.

Günümüzde sanayinin çok geliştiği bir ülke olan Almanya, dünyanın en büyük ekonomilerinden birine sahiptir. Münih, Wolfsburg, Baden, Ingolstandt, Stuttgart, Berlin, Frankfurt, Düsseldorf, Leipzig, Duisburg, Essen ve Bremen Almanya'nın önemli sanayi şehirleridir. Ülkede otomotiv, savunma, demir-çelik, kimya, elektrik, beyaz eşya ve imalat makineleri sanayisi gelişmiştir.

SORULAR

1.

I. Essen, Dortmund önemli sanayi kentleridir.
II. AB ülkesidir.
III. Kentsel dönüşümde öncü olmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen ülke aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkiye
B) Almanya
C) Rusya
D) Avustralya
E) Ukrayna

Cevap: B

2.

Aşağıdaki enerji kaynaklarından hangisi Sanayi Devrimi'yle birlikte daha fazla kullanılmaya başlanmıştır?

A) Taş kömürü
B) Linyit
C) Su
D) Güneş
E) Biyokütle

Cevap: A

3.

Almanya ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Sanayi faaliyetleri için gerekli olan ham maddeyi çoğunlukla başka ülkelerden alır.
B) Nüfus miktarı fazla olmasına rağmen nüfus artış hızını artırıcı politika uygular.
C) Avrupa'da sanayileşme hareketini başlatan ilk ülkedir.
D) Ülkenin ihtiyacı olan iş gücünün bir bölümü diğer ülkelerden karşılanır.
E) Almanya, günümüzde dünyanın büyük ekonomileri arasında yer alır.

Cevap: C

Çalışma alanım